

**UCHWAŁA NR 444.XLVI.2013
RADY MIEJSKIEJ JELENIEJ GÓRY**

z dnia 19 listopada 2013 r.

w sprawie przyjęcia "Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych DOMINO III na lata 2014 - 2018"

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 595, ze zmianami.) i art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program działań na rzecz osób niepełnosprawnych DOMINO III na lata 2014 - 2018”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zadania wynikające z Programu realizować do wysokości środków przewidzianych na ten cel w budżecie miasta Jelenia Góra.

§ 3. Realizatorzy Programu w terminie do 15 lutego każdego roku przedkładają do Urzędu Miasta informację o realizacji zadań z poprzedniego roku kalendarzowego.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Jelenia Góra.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązująca od 1 stycznia 2014 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Leszek Wrotniewski

Załącznik
do uchwały Nr 444.XLVI.2013
Rady Miejskiej Jeleniej Góry
z dnia 19 listopada 2013 r.

Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014 - 2018

DOMINO III

Jelenia Góra 2013

WSTĘP

Niepełnosprawność jest jednym z poważniejszych zjawisk i problemów współczesnego świata. Znaczenie tych problemów wynika przede wszystkim z rozmiarów i powszechności jej występowania w populacji, a także ze skutków, jakie wywołuje zarówno na jednostkę, jak i na społeczeństwo.

Powszechność tego zjawiska stawia przed społeczeństwem obowiązek podejmowania działań zapobiegających jego powstawaniu, a także działań na rzecz osób niepełnosprawnych, aby polepszyć ich funkcjonowanie w społeczeństwie. Działania takie muszą być podejmowane przez rządy, instytucje i społeczności lokalne. Tylko szeroko rozpowszechnione działania społeczne mogą przynieść wymierne efekty.

Idea tych działań winna polegać na włączaniu osób niepełnosprawnych do życia w społeczeństwie. Winno być to realizowane począwszy od szerokiej rehabilitacji leczniczej, następnie poprzez rehabilitację społeczną oraz zawodową. Poprzez takie działania osoby niepełnosprawne powinny poczuć się jak pełnoprawni obywatele każdego kraju. Osobom niepełnosprawnym powinno udzielać się takiego wsparcia, aby umożliwić im samodzielną egzystencję, dając szansę na zaspokajanie podstawowych potrzeb, aktywność społeczną, skuteczną realizację ról społecznych, ale także szanse na rozwój.

W celu skutecznej realizacji działań na rzecz osób niepełnosprawnych zarówno w Polsce, jak i w Europie, tworzonych jest szereg przepisów prawnych właściwie regulujących tę kwestię.

Krokiem milowym w zakresie ochrony praw osób niepełnosprawnych na arenie międzynarodowej, była ratyfikowana w dniu 06 września 2012 r. przez Polskę, Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych. W związku z tym, Unia Europejska jako całość stała się po raz pierwszy stroną traktatu ONZ. Konwencja określa minimalne standardy ochrony i zachowania pełnego zakresu praw obywatelskich, politycznych, społecznych i gospodarczych dla osób niepełnosprawnych. W Polsce nowelizacja ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nadała samorządowi nowe kompetencje w zakresie działań na rzecz swoich niepełnosprawnych mieszkańców.

Specyfika potrzeb i oczekiwań osób niepełnosprawnych wymaga inicjowania i realizowania wielu działań, które chronią te osoby przed bezradnością, stwarzają im warunki do rozwoju, motywują do aktywności i zaradności urzeczywistniając zasadę wyrównywania szans i integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem. Zagwarantowanie osobom niepełnosprawnym możliwość pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym, wskazuje instytucjom i organizacjom kierunki działań, poprzez przeciwdziałanie dyskryminacji, jak i stworzenia mechanizmów wyrównywania szans i warunków korzystania z przysługujących im praw.

Program DOMINO III powstał w oparciu o analizę doświadczeń z realizacji poprzednich edycji programu, przy współudziale podmiotów zaangażowanych w wypracowanie i kształtowanie systemu pomocy dla osób niepełnosprawnych w mieście Jelenia Góra. Wszystkie działania Programu będą realizowane przy pełnym współudziale środowiska osób z niepełnosprawnościami.

*Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada,
Lecz przez to, kim jest, nie przez to, co ma,
Lecz przez to, czym dzieli się z innymi.*

Jan Paweł II

Miejsce realizacji Programu:

- Miasto Jelenia Góra

Adresaci Programu:

- osoby niepełnosprawne,
- rodziny, opiekunowie osób niepełnosprawnych,
- organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz,
- pracownicy: - administracji samorządowej,
- jednostek pomocy społecznej,
- oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych,
- pracodawcy.

Koordynator Programu:

- Miasto Jelenia Góra

Partnerzy:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Narodowy Fundusz Zdrowia i placówki służby zdrowia,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta
- organizacje pozarządowe zrzeszające osoby niepełnosprawne i działające na ich rzecz,
- pracodawcy,
- placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze i zajmujące się kulturą, turystyką i sportem,
- jednostki i instytucje działające w sferze pomocy społecznej,
- jednostki organizacyjne wspierające działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Źródła finansowania Programu:

- budżet Miasta Jeleniej Góry,
- środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz inne, nie podlegające zwrotowi środki pomocy zagranicznej,
- środki Funduszu Pracy,
- środki pozabudżetowe,
- fundusze prywatne.

CELE STRATEGICZNE

1. Kształtowanie prawidłowego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie.

1.1. *Kształtowanie wolnego od stereotypów wizerunku osoby niepełnosprawnej:*

- 1) przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej „Jelenia Góra bez barier”,
- 2) promowanie i propagowanie imprez kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych, w których współuczestniczą osoby niepełnosprawne,
- 3) popularyzowanie osiągnięć i sukcesów osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego,
- 4) stała współpraca z lokalnymi mediami.

1.2. *Cel operacyjny: Kształtowanie właściwych postaw społecznych sprzyjających realizowaniu praw osób niepełnosprawnych*

- 1) prowadzenie kompleksowej informacji o miejscach parkingowych dla osób z niepełnosprawnością i inicjowanie działań pod hasłem: „Czy chciałbyś być na moim miejscu?”,
- 2) promowanie i przeprowadzanie kampanii dotyczących respektowania przepisów "Prawo o ruchu drogowym",
- 3) promowanie działania instytucji, firm i osób, które w istotny sposób wpływają na poprawę sytuacji osób niepełnosprawnych w Mieście,
- 4) organizowanie konferencji i seminariów poświęconych sytuacji osób niepełnosprawnych,
- 5) organizowanie spotkań, konkursów z udziałem dzieci i młodzieży,
- 6) kierowanie interpelacji dotyczących funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie,

1.3. *Cel operacyjny: Uświadamianie osobom niepełnosprawnym przysługujących im praw i obowiązków*

- 1) Tworzenie systemu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- 2) Diagnozowanie sytuacji osób z niepełnosprawnością na potrzeby planowania oferty usług na ich rzecz,

- 3) pomocy w nawiązaniu kontaktu z odpowiednią organizacją pozarządową, instytucją, placówką specjalistyczną,
- 4) możliwości uzyskania dofinansowania do różnych form rehabilitacji.

Oczekiwane efekty:

- a) pozytywne zmiany w społecznej świadomości w stosunku do osób niepełnosprawnych,
- b) upowszechnienie wizerunku osób niepełnosprawnych jako pełnoprawnych członków społeczeństwa,
- c) wzrost aktywności instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz wyzwolenie nowych form tej działalności,
- d) stworzenie sprawnego dostępu do informacji dla osób niepełnosprawnych.

2. Zwiększanie dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym.

2.1. *Cel operacyjny: Aktywizowanie osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier transportowych:*

- 1) prowadzenie kompleksowej informacji na temat dostępności środków transportu oraz związanej z nim infrastruktury dla osób niepełnosprawnych,
- 2) promowanie przewoźników, którzy posiadają bazę dostosowaną do przewozu osób niepełnosprawnych,
- 3) pozyskiwanie środków w miarę potrzeb na zakup transportu przystosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 4) ukierunkowywanie działań na bardziej wydajne wykorzystywanie transportu i infrastruktury dzięki zastosowaniu nowoczesnych systemów zarządzania ruchem i informacji (np. informacyjne tablice świetlne przednie, boczne, urządzenia głośnomówiące, zwiększona dostępność rozkładów jazdy),
- 5) szkolenie przewoźników i kierowców w temacie szeroko rozumianej obsługi klienta niepełnosprawnego.

2.2. Cel operacyjny: Przystosowanie przestrzeni „powszechnej dostępności” do potrzeb osób niepełnosprawnych:

- 1) prowadzenie ewidencji obiektów użyteczności publicznej przystosowanych i nieprzystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w celu wyeliminowania barier architektonicznych, poprzez opracowanie mapy barier architektonicznych występujących w mieście,
- 2) promowanie obiektów „przyjaznych osobom niepełnosprawnym”,
- 3) opracowanie jednolitych standardów oznaczeń informacyjnych w budynkach Urzędowych na terenie Jeleniej Góry (promowanie oznakowania w piśmie Braille’a oraz w łatwej do odczytania i zrozumiałej formie w budynkach i innych obiektach publicznych),
- 4) ułatwianie osobom niepełnosprawnym dostępu do budynków i innych obiektów publicznych poprzez zapewnienie formy pomocy ze strony innych osób, w tym przewodników, lektorów oraz profesjonalnych tłumaczy języka migowego,
- 5) likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych,
- 6) inicjowanie działań zmierzających do likwidacji barier w obiektach infrastrukturze publicznej,
- 7) inicjowanie wykorzystania urządzeń technicznych, celem poszerzenia oferty dla osób niepełnosprawnych z zakresu kultury m.in. poprzez organizację imprez kulturalnych, w tym spektakli dla osób niewidzących i niedowidzących oraz spektakli wyjazdowych w ośrodkach przeznaczonych dla osób z cięższym stopniem niepełnosprawności,
- 8) stałe zwiększanie oferty JClIER „Książnicy Karkonoskiej” dotyczącej zarówno zbiorów literatury, jak i spotkań autorskich, wykładów, warsztatów, wystaw i innych,
- 9) stała współpraca Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta jako ciała opiniującego z wydziałem architektury i urbanistyki Urzędu Miasta.

2.3 Cel operacyjny: Zapewnienie potrzeb socjalno-bytowych niesamodzielnym osobom niepełnosprawnym.

- 1) propagowanie opieki instytucjonalnej,

- 2) aktywne włączenie się Miasta w proces utworzenia całodobowego ośrodka dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

Oczekiwane efekty:

- a) samodzielne funkcjonowanie i pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach życia,
- b) prowadzenie aktywnego trybu życia,
- c) przeciwdziałanie izolacji tej grupy społecznej,
- d) poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

3. Zwiększanie dostępu osób niepełnosprawnych do kształcenia i podnoszenia kwalifikacji

3.1. *Cel operacyjny: Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji*

- 1) promowanie możliwości powołania pełnomocników ds. osób niepełnosprawnych w szkołach ponadgimnazjalnych i uczelniach wyższych,
- 2) umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w zajęciach mających na celu podniesienie sprawności fizycznej i psychicznej,
- 3) utworzenie i pełne wdrożenie przy Karkonoskiej Państwowej Szkole Wyższej w Jeleniej Górze Centrum rehabilitacji i integracji niepełnosprawnych studentów,
- 4) organizowanie kursów i szkoleń dla kadry pedagogicznej podnoszące kwalifikacje w zakresie pracy z osobami niepełnosprawnymi,
- 5) zapewnianie realizacji specjalnych potrzeb edukacyjnych osób niepełnosprawnych poprzez pomoc tłumaczy języka migowego oraz urządzeń wspomagających,
- 6) promowanie edukacji zdrowotnej kierowanej do rodzin, wśród których są osoby niepełnosprawne,
- 7) wspieranie działalności integracyjnych placówek,
- 8) promocja tworzenia klas integracyjnych,
- 9) organizowanie szkoleń i kursów dla dorosłych niepełnosprawnych umożliwiających zdobycie odpowiednich kwalifikacji i doskonalenie już posiadanych umiejętności,

- 10) zapewnianie odpowiedniego wyposażenia infrastruktury socjalno - bytowej placówek specjalnych zapewniających edukację i całodobową opiekę dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- 11) ułatwianie osobom niepełnosprawnym zdobywanie wyższego wykształcenia,
- 12) zapewnianie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej możliwości uczęszczania do szkół i przedszkoli w swoim środowisku społecznym poprzez likwidację barier architektonicznych oraz poprzez wprowadzanie zapisanych w prawie oświatowym rozwiązań dotyczących nauczyciela wspomagającego - asystenta,
- 13) likwidowanie barier transportowych uniemożliwiająca osobom niepełnosprawnym dostęp do masowych placówek edukacyjnych,
- 14) inicjowanie działalności wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych,

Oczekiwane efekty:

- a) zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych podnoszących swoje kwalifikacje,
- b) zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych posiadających wyższe wykształcenie oraz stworzenie lepszych szans na otwartym rynku pracy,
- c) zapewnienie pełnego rozwoju osobowości, talentów i kreatywności oraz rozwój intelektualny i fizyczny osób niepełnosprawnych, efektywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

4. Stwarzanie osobom niepełnosprawnym możliwości samodzielnego funkcjonowania

4.1. Cel operacyjny: Poprawa sytuacji socjalno-bytowej osób niepełnosprawnych i ich rodzin:

- 1) wspieranie i promowanie warsztatów terapii zajęciowej,
- 2) Inicjowanie tworzenia ogólnodostępnych ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym dla osób wymagających opieki,
- 3) inicjowanie i dążenie do wprowadzenia systemu mieszkań chronionych oraz mieszkań na warunkach hostelowych,
- 4) zbudowanie systemu wsparcia w środowisku lokalnym osób zamieszkujących samodzielnie w oparciu o osobę asystenta osoby niepełnosprawnej,

- 5) udzielanie pomocy finansowej i materialnej dla osób niepełnosprawnych będących w trudnej sytuacji,
- 6) zapewnianie kompleksowej pomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, obejmującej wsparcie w zakresie finansowym, mieszkaniowym, pomocy psychologów i terapeutów.

4.2 Cel operacyjny: Kompleksowa pomoc psychologiczno-pedagogiczno-prawna z szeroko rozumianą integracją dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

- 1) koordynowanie prac grup wsparcia,
- 2) zapewnienie w trudnych sytuacjach kryzysowych pomocy psychologów, pedagogów, prawników, radców prawnych oraz lekarzy,

Oczekiwane efekty:

- a) wzrost zaradności osobistej i poczucia bezpieczeństwa,
- b) wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej,
- c) wzrost umiejętności samodzielnego życia osób niepełnosprawnych.

5. Tworzenie aktywnych form rehabilitacji zawodowej.

5.1. Cel operacyjny: Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

- 1) zapewnianie osobom niepełnosprawnym doradztwa organizacyjno - prawnego i ekonomicznego w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- 2) promowanie punktów informacyjnych dotyczących uruchamiania działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne oraz organizowanie szkoleń i pomoc przy tworzeniu agencji zatrudnienia,
- 3) udzielanie osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- 4) organizowanie dla niepełnosprawnych absolwentów staży oraz szkoleń,
- 5) organizowanie subsydiowanych miejsc pracy tj.: prace interwencyjne, umowy absolwenckie, prac społecznie użytecznych,
- 6) wspieranie ochrony zatrudnienia osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy,

- 7) promowanie zatrudnienia wspomaganego, telepracy oraz innych elastycznych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- 8) współpraca z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami,
- 9) promowanie Centrów i Klubów Integracji Społecznej oraz Zakładów Aktywności Zawodowej.

5.2. Cel operacyjny: Tworzenie warunków do powstawania i utrzymania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

- 1) zwrot kosztów przystosowania istniejących i tworzenia nowych stanowisk pracy,
- 2) zwrot miesięcznych kosztów zatrudniania pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy,
- 3) zwrot pracodawcy kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych,
- 4) informowanie pracodawców o możliwościach uzyskania ulg, zwolnień i dotacji z tytułu zatrudniania osób niepełnosprawnych.

5.3. Cel operacyjny: Utworzenie systemu aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

- 1) utworzenie banku danych informującego o możliwości przeszkolenia i instytucjach szkolących osoby niepełnosprawne,
- 2) opracowanie graficznej mapy bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych,
- 3) organizowanie giełdy pracy dla osób niepełnosprawnych i pracodawców,
- 4) prowadzenie w Klubie Pracy warsztatów aktywizacyjnych przygotowujących osoby niepełnosprawne do samodzielnego poszukiwania i podejmowania zatrudnienia.

Oczekiwane efekty:

- a) otrzymanie i utrzymanie pracy zarobkowej dla osób najbardziej dyskryminowanych na otwartym rynku pracy,
- b) podniesienie jakości życia i samooceny osób niepełnosprawnych,
- c) przełamywanie barier społecznych i stereotypów dotyczących przekonania o braku, bądź małej wartości pracy tych osób,
- d) łagodzenie skutków izolacji, wycofania się z życia zawodowego i społecznego,
- e) zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Urzędzie Miasta jednostkach mu podległych,

6. Współpraca przy budowie kompleksowego systemu rehabilitacji leczniczej.

6.1. Cel operacyjny: Dostosowanie opieki medycznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

- 1) zwiększanie dostępności do systematycznej i specjalistycznej opieki medycznej dla osób niepełnosprawnych w Mieście Jelenia Góra,
- 2) stworzenie pełnej bazy informacyjnej o świadczeniach medycznych, rehabilitacyjnych i terapeutycznych oraz o możliwościach korzystania z nich,
- 3) budowanie systemów realizacji całościowej opieki medycznej dla określonych środowisk niepełnosprawnych z uwzględnieniem ich realizacji także w miejscu zamieszkania (rehabilitacja przyłóżkowa),
- 4) zapewnianie pomocy opiekuńczo - pielęgnacyjnej w integracyjnych placówkach edukacyjnych.

6.2. Cel operacyjny: Wspieranie wczesnej interwencji:

- 1) wdrażanie szczegółowych programów profilaktyki zaburzeń rozwoju i zapobiegania niepełnosprawności,
- 2) wspieranie instytucji i organizacji promujących i zajmujących się opieką nad matką i dzieckiem, szczególnie kobiet w ciąży z grup ryzyka,
- 3) prowadzenie szkoleń i doradztwa dla rodziców dzieci niepełnosprawnych,

6.3. Cel operacyjny: Wzmacnianie instytucji zajmujących się rehabilitacją leczniczą osób niepełnosprawnych.

- 1) stwarzanie warunków do prowadzenia kompleksowej rehabilitacji dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w odpowiedni sprzęt ortopedyczny, rehabilitacyjny i pomocniczy,
- 2) doposażanie w sprzęt rehabilitacyjny instytucji służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- 3) upowszechnianie wczesnej rehabilitacji,
- 4) promowanie inicjatyw zmierzających do tworzenia wyspecjalizowanych placówek służby zdrowia, kompleksowo przystosowanych do obsługi osób niepełnosprawnych,
- 5) promowanie rozbudowy i modernizacji lokalnych ośrodków rehabilitacyjnych.

Oczekiwane efekty:

- a) wzrost liczby placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych,
- b) większy dostęp do rehabilitacji,
- c) wzrost wykrywalności wczesnej wad i uszkodzeń,
- d) ograniczenie pogłębiania się niepełnosprawności.

7. Aktywne zaangażowanie organizacji osób niepełnosprawnych w kreowanie polityki społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych**7.1. *Cel operacyjny: Zintegrowanie i wzmacnianie organizacji działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych:***

- 1) opracowanie mapy organizacji pozarządowych działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Miasta Jelenia Góra,
- 2) organizowanie imprez kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych i turystycznych integrujących środowisko osób niepełnosprawnych,
- 3) tworzenie płaszczyzny partnerskiej współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi.

7.2. *Cel operacyjny: Inicjowanie partnerskiej współpracy administracji samorządowej, instytucji i organizacji działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych:*

- 1) uczestniczenie w tworzeniu lokalnego programu na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 2) współpraca z publicznymi i niepublicznymi podmiotami działalności leczniczej oraz NFZ w zakresie zabezpieczenia opieki zdrowotnej mieszkańcom Jeleniej Góry,
- 3) wspólne działania organizacji pozarządowych, administracji i innych instytucji w celu skutecznego wykorzystania środków przeznaczonych na aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych,
- 4) realizacja wspólnych przedsięwzięć (projektów) władz samorządowych, grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych działań z zakresu inicjatyw społecznych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną,
- 5) promowanie jednostek i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane efekty:

- a) spójna lokalna polityka na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych,
- b) wzrost aktywności instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz wyzwolenie nowych form tej działalności,
- c) efektywne wykorzystanie środków na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.

8. Promocja zdrowego stylu życia i aktywnego wypoczynku osób niepełnosprawnych.**8.1. Cel operacyjny: Umożliwianie osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w regularnej aktywności fizycznej:**

- 1) rozwój infrastruktury sportowej i jej dostępności dla osób niepełnosprawnych,
- 2) organizowanie i współfinansowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i turystycznych,
- 3) wspieranie krajowych i międzynarodowych imprez sportowych dla osób niepełnosprawnych,
- 4) promocja uczestnictwa osób niepełnosprawnych w tworzeniu kultury, sportu i aktywnej rehabilitacji,
- 5) szkolenie terapeutów, trenerów innych osób wspomagających aktywizację osób niepełnosprawnych w w/w zakresie,
- 6) wspieranie udziału osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
- 7) wspieranie działalności klubów sportowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 8) zaangażowanie kadry trenerów, zapewnienie odpowiedniej bazy treningowej i środków na sfinansowanie kosztów związanych z organizacją zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych.

8.2. Cel operacyjny: Popularyzowanie turystyki wśród osób niepełnosprawnych:

- 1) mobilizowanie przedsiębiorców turystycznych do przygotowania oferty dostępnej dla osób niepełnosprawnych,
- 2) rozwój infrastruktury turystyczno-sportowej i jej dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,

- 3) przedstawienie dostępnych dla osób niepełnosprawnych atrakcyjnych tras spacerowych i turystycznych,
- 4) rozszerzanie oferty przewodników i innych wydawnictw turystycznego zawierających informacje istotne dla osób niepełnosprawnych,
- 5) dostosowanie ścieżek rowerowych dla osób niepełnosprawnych i wyraźne ich oznakowanie.

Oczekiwane efekty:

- a) podniesienie sprawności psychofizycznej osób niepełnosprawnych,
- b) sprawdzenia się w wybranych dziedzinach aktywności sportowej,
- c) ułatwienie komunikacji i nawiązywanie kontaktów,
- d) wzrost aktywności osób niepełnosprawnych w społeczeństwie,
- e) integracja i konfrontacja z osobami niepełnosprawnymi z zagranicy,
- f) wzrost samodzielności osób niepełnosprawnych w życiu codziennym,
- g) stałe poszerzanie oferty turystycznej Miasta.

ZAKOŃCZENIE

Realizacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowanych przez Miasto Jelenia Góra powinna być kompleksowa i interdyscyplinarna, ułatwiająca osobom niepełnosprawnym pełnoprawne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Podjęte działania umożliwią utworzenie grup wsparcia, zwiększą samodzielność środowiska, wpłyną na wzrost poziomu wykształcenia, a co za tym idzie na podwyższenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz uwrażliwią społeczeństwo na problemy tego środowiska.

Podstawą realizacji programu jest skonkretyzowanie działań na rzecz osób niepełnosprawnych administracji samorządowej oraz organizacji pozarządowych, w tym zwłaszcza zrzeszających osoby niepełnosprawne, co pozwoli na eliminację przypadkowości działań.

Na bazie Programu mogą powstać projekty mające na celu realizację ujętych w nim zadań oraz może on stanowić podstawę do aplikowania o środki z PFRON i Unii Europejskiej przez organizacje pozarządowe, instytucje działające w sferze pomocy społecznej, placówki służby zdrowia oraz samorządy terytorialne. Dlatego też wyznaczone cele dotyczące proponowanych działań obejmują wszystkie zaangażowane strony i dotyczą zadań realizowanych przez poszczególnych partnerów Programu.